

UGOVOR
O UREĐENJU ODNOSA OD ZAJEDNIČKOG INTERESA IZMEĐU
VLADE CRNE GORE I JEVREJSKE ZAJEDNICE U CRNOJ GORI

Vlada Crne Gore i Jevrejska zajednica u Crnoj Gori (u daljem tekstu: Strane) imajući u vidu:

- raniju i sadašnju ulogu Jevrejske zajednice u Crnoj Gori,
- spremnost za saradnju u cilju ostvarenja dobrobiti svih njenih građana bez obzira na vjersko uvjerenje i nacionalnu pripadnost,
- odredbe Ustava Crne Gore, međunarodne konvencije i standarde,
- nastojanje da se urede pitanja od zajedničkog interesa za odnose između Vlade Crne Gore i Jevrejske zajednice u Crnoj Gori,

saglasile su se o sljedećem:

Član 1

Vlada Crne Gore i Jevrejska zajednica u Crnoj Gori, pozivajući se na međunarodno priznata načela o odvojenosti vjerske zajednice od države i slobodi vjere i nacionalnog opredjeljenja, obavezuju se da će u međusobnim odnosima potpuno poštovati ta načela i da će međusobno saradivati u cilju sveukupnog duhovnog i materijalnog razvoja čovjeka, nacionalne tradicije pripadnika jevrejske zajednice i promovisanja opšteg dobra.

Član 2

Crna Gora priznaje pravni subjektivitet Jevrejske zajednice u Crnoj Gori, prije stupanja na snagu ovog ugovora.

Jevrejska zajednica u Crnoj Gori obavještava o svakoj statusnoj promjeni nadležni organ državne uprave radi upisa (evidencije) Jevrejske zajednice u Crnoj Gori i svojih ustrojstvenih oblika, u skladu sa zakonom.

Član 3

Jevrejska zajednica u Crnoj Gori ima sjedište u Crnoj Gori i vjersku jurisdikciju za sve jevrejske vjernike u Crnoj Gori, i granice njene jurisdikcije poklapaju se sa državnim granicama Crne Gore.

Član 4

Slobodno uređivanje unutrašnjeg ustrojstva Jevrejske zajednice u Crnoj Gori, osnivanje, mijenjanje i ukidanje svojih organizacionih oblika pripada isključivo Jevrejskoj zajednici u Crnoj Gori.

Crna Gora garantuje pravo Jevrejske zajednice u Crnoj Gori i njenim pravnim i fizičkim licima da slobodno komuniciraju i održavaju veze sa jevrejskim zajednicama drugih zemalja i međunarodnim jevrejskim institucijama.

Član 5

Imenovanje, premještanje i smjena vjerskih službenika u nadležnosti su Jevrejske zajednice u Crnoj Gori.

Jevrejska zajednica u Crnoj Gori će prije imenovanja rabina, o tome, na povjerljiv način, obavijestiti Vladu Crne Gore.

Član 6

Crna Gora jamči pripadnicima Jevrejske zajednice u Crnoj Gori slobodu obavljanja vjerskih obreda i vjerskih poslova.

Crna Gora jamči nepovredivost mjesta za vršenje vjerskog obreda: sinagoga i drugih za tu svrhu registrovanih objekata. Samo zbog važnih razloga i sa izričitim pristankom Jevrejske zajednice u Crnoj Gori i vjerske vlasti ta mjesta mogu biti korišćena u druge svrhe.

Nadležni organi Crne Gore mogu preduzeti bezbjedonosne mjere u navedenim mjestima i bez prethodnog obavještanja nadležnih vjerskih

vlasti u slučajevima kada je to neophodno radi zaštite života i zdravlja ljudi ili hitnog spašavanja dobara posebne istorijske i kulturne vrijednosti.

U slučajevima održavanja vjerskog obreda na mjestima različitim od onih navedenih u stavu 2 ovog člana (sinagoga i drugih za tu svrhu registrovanih objekata), Jevrejska zajednica u Crnoj Gori i vjerske vlasti će obavijestiti o tome nadležne vlasti Crne Gore, koje će po davanju saglasnosti obezbijediti javni red i mir.

Član 7

U slučaju donošenja naredbe za sprovođenje istrage protiv rabina ili drugog vjerskog službenika zbog krivičnih djela predviđenih Krivičnim zakonikom Crne Gore, sudske vlasti Crne Gore će o tome prethodno obavijestiti Jevrejsku zajednicu u Crnoj Gori.

Član 8

Kao neradni dani za jevrejske vjernike su predviđeni nedjelje i sljedeći vjerski praznici:

- Pasha (dva dana) i
- Jom Kipur (jedan dan).

Strane će se dogovoriti o eventualnim promjenama neradnih dana, ukoliko se za tim ukaže potreba.

Član 9

Jevrejska zajednica u Crnoj Gori ima pravo da kupuje, posjeduje, koristi ili otuđi pokretne i nepokretne stvari, stiče i otuđuje imovinska prava, u skladu sa zakonodavstvom Crne Gore.

Imovina iz stava 1 ovog člana vodi se kao imovina Jevrejske zajednice u Crnoj Gori, u organu uprave nadležnom za poslove uknjižbe prava na nepokretnostima, odnosno, kod organa uprave koji vodi posebne registre pokretnih stvari.

Imovina iz stava 1 ovog člana koja predstavlja kulturnu baštinu Crne Gore ne može se otuđiti, niti iznijeti iz države bez saglasnosti Vlade Crne Gore.

Član 10

Pravna lica Jevrejske zajednice u Crnoj Gori imaju pravo da osnuju fondacije. Njihova djelatnost vrši se u skladu sa zakonodavstvom Crne Gore.

Član 11

Restitucija dobara, oduzetih ili nacionalizovanih bez odgovarajuće naknade, biće sprovedena u skladu sa zakonom koji će uređivati materiju restitucije u Crnoj Gori, uz prethodni dogovor sa kompetentnom vlašću Jevrejske zajednice u Crnoj Gori.

Radi utvrđivanja nekretnina koje treba prenijeti u vlasništvo ili adekvatno nadoknaditi, biće ustanovljena Mješovita Komisija, sastavljena od predstavnika Strana.

Član 12

Jevrejska zajednica u Crnoj Gori ima pravo da gradi sinagoge i druge vjerske objekte, vrši rekonstrukciju postojećih objekata, u skladu sa zakonodavstvom Crne Gore.

Jevrejska zajednica u Crnoj Gori odlučuje o potrebi izgradnje sinagoga ili drugih vjerskih objekata i predlaže lokaciju u dogovoru i u skladu s prostorno-planskim dokumentom nadležnih organa Crne Gore. Strane će sarađivati prilikom izrade prostorno-planskih dokumenata u cilju stvaranja uslova za izgradnju ili obnovu vjerskih objekata.

Strane će spriječiti ili obeshrabriti svaki pokušaj izgradnje ili obnove vjerskog objekta koji nije u saglasnosti sa pravnim poretkom i zakonima Crne Gore. Vlada će pružiti podršku realizaciji projekata koji će imati za cilj promovisanje istorijskih, kulturnih i duhovnih vrijednosti Crne Gore.

Nadležne vlasti u Crnoj Gori neće razmatrati zahtjeve za izgradnju jevrejskih vjerskih objekata, koje nemaju pisano odobrenje Jevrejske zajednice u Crnoj Gori.

Član 13

Crna Gora jamči Jevrejskoj zajednici u Crnoj Gori, jevrejskim vjernicima i njihovim udruženjima i institucijama potpunu slobodu djelovanja i javnog istupanja, uključujući slobodu usmenog i pisanog izražavanja.

Jevrejskoj zajednici u Crnoj Gori garantuje se sloboda posjedovanja, štampanja, izdavanja i distribucije knjiga, novina, časopisa, audio-vizuelnih materijala, kao i bilo koja druga djelatnost povezana sa njenom misijom.

Jevrejska zajednica u Crnoj Gori ima pravo da osniva i vodi u svoje ime radio i televizijske stanice, prema svojim normama i principima, u skladu sa zakonodavstvom Crne Gore.

Jevrejska zajednica u Crnoj Gori ima i pristup sredstvima javnog informisanja (novine, radio, televizija, internet) u cilju promovisanja vjerskih sloboda.

Član 14

Crna Gora priznaje pravo jevrejskih vjernika da osnivaju udruženja, u skladu sa zakonodavstvom Crne Gore uz prethodnu saglasnost Jevrejske zajednice u Crnoj Gori.

Član 15

Jevrejska zajednica u Crnoj Gori ima pravo da osniva vjerske škole i obrazovne institucije višeg nivoa za potrebe školovanja vjerskog osoblja u Crnoj Gori.

Strane će posebnim ugovorom urediti pitanje stipendiranja školovanja određenog broja crnogorskih državljana u obrazovnim institucijama za obrazovanje vjerskog osoblja u Crnoj Gori i inostranstvu.

Član 16

Crna Gora priznaje Jevrejskoj zajednici u Crnoj Gori pravo na brigu o svojim vjernicima koji se nalaze u vojsci i u policiji, i onima koji se nalaze u zavodima za izvršenje krivičnih sankcija, bolnicama i drugim zdravstvenim ustanovama i ustanovama za socijalnu zaštitu i pomoć.

Posebna ishrana, pripremom odgovarajućih namirnica za potrebe jevrejskih vjernika, obezbijediće se u vojsci, policiji, zavodima za izvršenje krivičnih sankcija, bolnicama i drugim zdravstvenim ustanovama i ustanovama za socijalnu zaštitu i pomoć, kao i institucijama u kojima se obezbjeđuje ishrana učenika i studenata.

Član 17

Zavodi za izvršenje krivičnih sankcija obezbjeđuju prostorije za vršenje vjerskog obreda i vjeroispovijesti.

Državni tužilac ili predsjednik sudskog vijeća može licu kome je određen pritvor, odnosno licu koje se nalazi na izdržavanju kazne zatvora iz opravdanih razloga zabraniti učešće u vjerskom obredu. Direktor Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija, ako je to potrebno, radi održavanja sigurnosti i reda može licu koje se nalazi na izdržavanju kazne zatvora privremeno zabraniti učešće u vjerskom obredu, o čemu će obavijestiti predstavnika Jevrejske zajednice u Crnoj Gori.

Lični duhovni razgovor licu iz stava 2 ovog člana ne može se uskratiti na vrijeme duže od trajanja razloga zbog kojega mu je zabranjeno pravo učešća u vjerskim obredima.

Član 18

U skladu sa principom vjerske slobode, Crna Gora priznaje osnovno pravo roditelja na vjersko podučavanje njihove djece.

Član 19

Jevrejska zajednica u Crnoj Gori ima pravo da slobodno osniva institucije koje će obezbjeđivati dobrotvorno djelovanje i socijalnu pomoć, u skladu sa zakonodavstvom Crne Gore.

Rad institucija Jevrejske zajednice u Crnoj Gori ili institucija koje finansira Jevrejska zajednica u Crnoj Gori, a namijenjene su dobrotvornom djelovanju, u ostvarivanju te djelatnosti, imaju prava kao i državne institucije osnovane u istu svrhu.

Crna Gora i Jevrejska zajednica u Crnoj Gori će se sporazumjeti o međusobnoj saradnji vlastitih institucija za socijalno-dobrotvorno djelovanje.

Djelovanje institucija iz stava 1 ovog člana reguliše se u skladu sa zakonodavstvom Crne Gore.

Član 20

Kulturna i umjetnička baština Jevreja u Crnoj Gori, kao i dokumenti koji se čuvaju u arhivima i bibliotekama Jevrejske zajednice u Crnoj Gori sačinjavaju dragocjeni dio cjelokupne crnogorske kulturne baštine. Jevrejska zajednica u Crnoj Gori želi nastaviti da doprinosi društvenoj zajednici i svojom kulturnom baštinom, omogućujući svima koje zanima da to bogatstvo upoznaju, da se njime koriste i da ga proučavaju.

Strane će sarađivati u popisu, zaštiti i unapređenju baštine iz stava 1 ovog člana i starati se da ona bude dostupna građanima u skladu sa propisima o zaštiti i očuvanju kulturne baštine Crne Gore.

Član 21

Crna Gora i Jevrejska zajednica u Crnoj Gori će rješavati međusobnim dogovorom sve sporove koji bi mogli nastati u tumačenju i primjeni odredbi ovog ugovora.

Mješovita komisija, ustanovljena u tu svrhu, sastavljena od predstavnika dviju Strana, će raspravljati o pitanjima od zajedničkog interesa koja zahtijevaju nova ili dodatna rješenja, a svoje prijedloge će podnositi nadležnim vlastima na odobrenje.

U slučaju da jedna od Strana bude smatrala da su se bitno promijenile okolnosti u kojima je zaključen ovaj ugovor, tako da ga treba mijenjati, zapoćeće odgovarajuće pregovore sa ciljem da se on izmijeni.

Član 22

Ovaj ugovor se zaključuje na neodređeno vrijeme.

Član 23

Ovaj ugovor stupa na snagu danom potpisivanja.

Za Crnu Goru
Predsjednik Vlade,
dr Igor Lukšić

Za Jevrejsku zajednicu u Crnoj Gori

Predsjednik,
Jaša Alfandari

